

St. Lenart pri Veliki Nedolji. Smrtna kosa. Pretekli pondeljek ob osmih zvečer je umrla Ana Gašparič, mati stolnega kapelnika gospoda Janeza Gašpariča. Pokojna je bila skrbna in blaga mati. Bolehala je na srčni napaki, ki se ji je še pridružila pljučnica. Pogreb pokojne je v četrtek ob pol devetih dopoldne pri St. Lenartu pri Veliki Nedolji. Naj počiva v miru, preostalim naše sožalje!

Prevrat pri Konjicah. Tukajšnji posestnik Valentin Grm je sebi in družini kruh služil kot žagar v Zrečah. Pri delu v žagi ga je zgrabil stroj in ga stisnil do smrti ter ga vrigel ob tla. 40letnega moža so prepeljali na pokopališče v Konjice.

Zreče. Na pošti smo dobili telefon in s to naravno stopili svetu bliže. Prigodilo se je, da je v Mariboru umrl železničar. Brzjavili so njegovemu bratu, posestniku v tukajšnji Bohorini. Brzjavko je pa naslovljenec dobil v roke šele ob času, ko je rajnik že počival v grobu. Kaj takega se zanaprej menda ne bode moglo pripetiti. Zunaj pošte so si dosedaj oskrbele tri stranke doma svoj telefon.

Zreče. V gostilni so popivali trije oženjeni pivci. Z vinom so mešali žganje. Zmešali so si pa tudi pamet. Dva vinska bratca sta tretjega tovariša, Ignacija Hren, s koli namlatila po glavi ter ga poslala na drugi svet!

Loče pri Poljčanah. Solze so zaiskrile v očeh, ko je spletal občinski odbor občine Zbelovo nagrobni venec, da ga položi na sveži grob dne 14. t. m. Francu Senker, posestniku iz Zbelovske gorice. Možu, ki je bil trdnega krščanskega življenja, deloval vsikdar na potu poštenja in pravičnosti, zato ga je tudi vse spoštovalo in ljubilo. Skozi 45 let je živel s svojo ženo v pravi zakonski ljubezni, podal lep vzgled kršč. ljubezni svojim otrokom, za katere se je mnogo trudil in tako še pred svojo smrtjo poskrbel svoji najmlajši hčeri življenjski obstoj, da je tako vsa njegova družina oskrbljena kakor malokatera, da rekli bi: krščansko srce očeta, otrokom srečo spleta. Bil je izmed najstarejših občinskih odbornikov, deloval je skozi 25 let, si mnogo prizadeval za dobrobit občanov ter pridobil mnogo zaslug in splošno spoštovanje. V zadnjih tednih bolehanja na vodenici mu je bila največja tolažba »Slovenski Gospodar«, kateraga je zvesto čital skozi 21 let. Pa, vestni možje, kam hitite, tja v rajski svet, v nebeški mir, tam ker večna lučka svetlo se žari, pri njej ogrevaš se, o dragi mož in oče, naš prijatelj Ti!

St. Janž pri Rečici. V začetku novega leta je tudi našo okolico pokrila debela snežena odeja, koji je nato sledil neznosen mráz. Najhujši

mráz je zavladal v prvi polovici meseca januarja. V jutranjih urah je termometer padel na — 8—11 stopinj C. Vsled prehudega mraza so se ustavili tudi vsi vodni obrati, ki še sedaj ne obratujejo. Po Savinji plavajo debele plasti leda. Dne 15. t. m. je barometer znatno padel in je nato dne 18. t. m. pričelo snežiti. — Velik strah je tudi sadjarjem letošnja zima, pred pezebo sadnega drevja, osobito nanovo posajenega, pa tudi starejše sadno drevje poka vsled mraza. Pričakovati in želiti je toplejših dni.

Ponikva ob južni žel. Dne 25. januarja t. l. praznuje gđ. Franja Vošnjakova 25letnico svoje tukajšnjega učiteljevanja. Doma je iz velegledne hiše Vošnjakove iz Celja. V šoli je prava vzgojiteljica, ki z materino ljubeznijo podučuje svojo dečo, s hvaležnostjo se je spominjamo nazaj vsi njeni učenci, od katerih so nekateri že danes očetje in matere, ki pošiljajo z velikim veseljem k njej v šolo svoje ljubljence, dobro vedoč, da so v rokah druge mamice. Mnogo stori za revno šolsko mladino. Prva leta svojega tukajšnjega delovanja je organizirala nabavo šolsko-cerkveno razstavo itd. Sodeluje pri tukajšnjih društvih, tudi gasilnemu društvu pomaga od njega ustanovitve. L. 1917 podpisal za majsko deklaracijo pričajo, s kako ljubeznijo dela vedno za narod. V znak hvaležnosti in zahvale za njene velike in neprecenljive zasluge na šolskem, prosvetnem in dobrodelnem polju jo je domači občinski odbor v svoji seji dne 6. januarja t. l. soglasno imenoval za častno občanko. V nedeljo, dne 3. februarja t. l., ob devetih dopoldne, bomo v novi šoli praznovali s primerno šolsko prireditvijo jubilej naše blage učiteljice, ob koji priliki se njej bode izročila častna diploma. Poleg šole se še posebej vabijo k tej svečanosti vsi njeni bivši učenci ter prijatelji jubilarinje.

Sladkagora. V snegu je našel smrt Martin Jurše, posestnik v Dolgi gori. Dne 16. t. m. je vozil drva, na večer se je zamudil malo v gostilni in se je v mraku vračal domov. Blizu svojega doma pa ga je najbrže prijel srčni krč, na katerem je že dolgo bolehal, in v četrtek zjutraj so ga našli zmrznjenega. Okoli njega je sneg daleč okoli poteptan, da si je s silo hotel rešiti življenje. Bil je gostoljuben in dober sosed, To je pokazal tudi njegov pogreb. Naj v miru počiva!

Rogaška Slatina. Te dni smo končali zbiranje za novo bogoslovje. Naša nadžupnija je spravila skupaj 5601.50 Din. Večino so nabrala naša vneta dekleta. Hodila so od hiše do hiše in našla skoraj povsod odprta vrata. Križevčani so si s tem znatnim darom postavili časten spomenik. — Dne 19. januarja je spremljalo

zelo mnogo znancev k Sv. Trojici slatinskega gostilničarja gospoda Starna. Izdihnil je v rokah domačega zdravnika, zadet od kapi. — Akcija za povečanje Društvenega doma je v polnem teku. Ko skopni sneg, bodo požrtvovalni vozniki vozili pesek, gromaz in opeko na stavbišče. — Ob priliki godovanja so zložili gratulantni in domači v gostoljubni Tkalcjevi hiši na Topolah 80 Din za novo bogoslovnico. Gospod nadžupnik je dodal 20 Din v spomin na prijetne urice, ki jih je prejšnja leta preživel na Antonjevo na visokih Topolah. — Križevska nadžupnija dobiva drugo lice. Sadovi kmetijsko-nadaljevalne šole, kmetijske in sadjarske podružnice se že kažejo. 32 posestnikov se je priglasilo za napravo moderne gnojnične jame. Za Rogaska Slatino je to razveseljiv in važen pojav, ker je pravilno narejena gnojnična jama z zdravstvenega stališča v tujskoprometnem kraju velik napredek, en korak naprej v asanaciji naših vasi.

Dramlje. Tukaj je dne 12. t. m. v 77. letu umrla Marija Kolar, prevžitkarica v Dobji. Da je bila obče spoštovana, je pričal njen sijajni pogreb. Vsa leta je bila zvesta naročnica »Slov. Gospodarja«. Blagor njeni duši! — Dne 21. t. m. se je poročil vrli posestnik Blaž Filej z blago mladenko Miliko Fidler, hčerko občespoštovanega Franca Fidler, posestnika in cerkvenega ključarja v St. Ilju. Obilno sreče! — Ko se je ta ženin rodil, je v bližnji okolici zbolela vrla mladenka Ana Mulej, katera je celih 23 let voljno prenašala mučno bolezen protina. Tako je prvi peljal svojo nevesto k poroki, drugo so pa spremljala dekleta k pogrebu. Blago pokojnico priporočamo v trajen spomin!

Brezen pri Vitanju. Kar zaporedoma je umrlo v naši občini trije starejši ljudi. Prva je umrla dne 27. decembra spoštovana žena in mati osmih otrok Helena Jakop v starosti 67 let. Bila je vsem lep zgled prave krščanske potrpežljivosti skozi celo življenje, posebno pa v svoji hudi bolezni. Šest dni nato je umrl 86letni starček Anton Rošar, prejšnji posestnik velikega Rošerjevega posestva. Umril je nenadoma brez vsake posebne bolezni. Tudi preje ni bil skoro nikdar bolan. Njegov vnuk Anton je pa umrl lansko spomlad pri vojaki. Čez šest dni je pa umrl tudi nenadne smrti 77letni posestnik Anton Volavc. Bil je pobožen in dobrotljiv mož, ki ni nikomu nič odrekal, za kar ga je kdo prosil. Tudi o njem se ne ve, da bi bil kdaj kaj posebno bolan. Vsi trije so bili z enim potom od gospoda kaplana malo pred Božičem prevideni s sv. zakramenti. Bog jim bodi večni plačnik! Vsem trem rodbinam pa naše iskrene sožalje!

Dr. O. I.:

Črni križ pri Hrastovcu.

Zgodovinska povest.

Konec.

In napol glasno je govoril sam s seboj:

»Bliža se ura, ko me reši smrt, minula so leta mladosti, minulo, kar mi je obetalo srečo in veselje, bridko je bilo spoznanje, da na svetu ni stalne sreče, izpil sem kupico bridkosti do dna, odpustil sem davno že vsem, tudi tebi — mati, če si ravnala po krivici — za tvoj mir sem prosil in tudi vseh onih, ki so bili v zmoti, sem se spomnil. Umirilo se mi je moje srce, a ugasnil mi ni spomin na te, ki si zame toliko trpela, moj čisti angelj, bližaš se mi, iz sinje višave prihajaš in vodiš moje dete ob roki, kako lahno plavata sem proti meni, smehljata se, me vabita, da bi vama prišel naproti, vedno bližje, kažeta mi, tam gor v svetle višave gre naša skupna pot k nebeškemu Očetu, tam je mir, večna sreča, da, le kličita me.

saj rad pridem, pridem vama naproti v vajin mil objem, — o Agata, o moje dete, z vama sem združen za vedno!»

In šivolasi menih se dvigne, tresoč se na cellem telesu, počasno dvigne roke kvišku, kakor bi hotel koga objeti, oči mu zažarijo rajskega veselja, mil nasmehljaj se mu razlije po obrazu, hoče še odpreti usta, a mahoma pade nazaj v naslonjač, roke mu odrevenijo, nagne glavo — zadnji žarki večernega solnca so razlili svoje zlate valove čez belo glavo meniha Thiemo, ki je zatisnil za vedno oči.

Tako so našli sobratje tajinstvenega meniha; ko so mu odprli obleko na prsih, so zapazili na tanki zlati verižici malo podobico krasne ženske, ki je gledala v svet mило kakor angelj.

In ko so bili vsi očetje benediktinci zbrani okoli mrtvega sobrata, povedal jim je opat, da je bil ta tihi menih — graščak Ivan Friderik Herberstein, in podoba na prsih kaže njegovo nesrečno soprogo Agato.

Po pogrebu je izročil opat to sliko Erazmu Frideriku grofu Herberstein, ki je bil tedanjí lastnik graščine Hrastovec. Zvesto je hranil ta spomin, ki ga je Friderik Herberstein tako skrbno čuval do zadnjega dne.

najboljša Meškova povest je zopej na razpolago. Vsakdo naj jo še to zimo prebere i Slane Din 25, vezana Din 36. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

NA POLJANI

Sv. Barbara v Slov. gor. Dan za dnevom pojo zvonovi na našem hribu ter oznanjajo, da se seli duša za dušo na drugi svet. Res bridko gospodarji smrt pri nas. V soboto, dne 19. t. m., smo pokopali med drugimi Simona Nipiča iz Spodnje Korene, bivšega skrbnega gospodarja. Naj mu bo zemlja lahka! — Tukajšnje bralno društvo je imelo v nedeljo, dne 13. t. m., svoj občni zbor. Iz poročil odbornikov smo spoznali veliko delavnost društva. Imeli smo lepo število gledaliških predstav. Nabavili smo si radio-aparat. Nakupili smo več novih knjig. Denarni promet je bil čez 13.000 Din. Izvoljen je bil večinski stari odbor, od katerega želimo še več delavnosti. — Ustanavljamo tudi Kmetijsko podružnico in bomo imeli dne 17. februarja ustanovni občni zbor ter predavanje o živinoreji. Nabavili mislimo tudi travniško brano. — Imamo hudo zimo, katera je menda kriva, da se le malo ženijo in marsikatero dekle si bo mislilo: Prišla je pepelnica, ostala sem še samica!

Sv. Ana v Slov. gor. Ljudsko gibanje je bilo v letu 1928 sledeče: Rojenih je bilo 98, umrlo jih je 57, porok je bilo 15, sv. obhajil 12.361. Kaké hude vremenske neizgode, hvala Bogu, ni bilo. Sadržje je imelo lepo ceno in ga je bilo zelo veliko. Za črešnje in jabolke je prišlo v župnijo okroglo pol milijona dinarjev. Ker prinaša sadno drevje tukaj največ čistega dobička, ga bo treba še bolj skrbno in sistematično gojiti! Sadno drevje je najbolj hvaležno. — Marijina družba je narasla v preteklem letu za 57 članic. Dve sta se poročili, ena je umrla in dve sta bdišili v samostan. Dne 30. decembra 1928 so vprizorile članice Marijine družbe in Dekliške zvez podučno igro »Dekla božja« s petjem, ki pretresljivo kaže, kako nesrečna je družina, kjer je oče-gospodar pijanec. Vse se je izvršilo lepo, mirno in v redu. Obisk je bil precej velik in dokodkov je bilo 703 Din. Ob enem je bil dne 29. decembra redni letni občni zbor Katoliškega prosvetnega društva. Članarino je plačalo ta dan 61 udov. — Dne 13. januarja 1929 je pa orlovska družina igrala lepo Krekovo igro: »Tri sestree«. Tako skrbi katoliška mladina za umsko in srčno izobrazbo, obenem pa za prijetno, nedolžno razvedrilo, po katerem glava ne boli. — Dne 1., 2. in 3. februarja pa bo za mladeniče trednevna pobožnost v čast Srca Jezusovega, male duhovne vaje. Vsi fantje obširne anovske župnije se morajo te lepe pobožnosti udeležiti! Božje Srce kliče mladino: Mladenci, rečem ti: vstani!

Sv. Anton v Slov. gor. Tukaj se je zgodila žalostna nesreča, kjer je pa seveda igral glavno vlogo alkohol in še to žalibog ravno na god farnega patrona. Dne 17. t. m. so pili v kleti

Janeza Zorko njegov hlapec Anton Verlič, Jakob Hartner mladi in oženjeni Franc Voglar, vsi iz Brengove. Domov grede so se radi neke malenkosti sporekli. Vsled tega sta začela Anton Verlič in Jakob Hartner udrihati s koli po Francu Voglarju ter sta ga tako pretepla, da je ta ež drugi dan umrl vsled zadobljenih težkih ran. Franc Voglar zapuša žalujočo ženo in dva nedorasla otroka.

Prvenci. V Prvenci, župnija Sv. Marko, je naglo umrl v noči 14. t. m. še v krepki moški dobi 54 let dober krščanski oče Jurij Arnuš. Zvečer je bil še zdrav in zadovoljen. Predno je zvečer legel k počitku, je bil še prav vesel, še smejal in šalil v krogu svojih domačih. Kdo bi bil slutil, da bo čez nekaj ur na mrtvaški postelji! Umrl je med spanjem in sicer tako mirno, da so domači, čeravno niso vsi spali, komaj opazili, ko je storil zadnje vzdih. Ta vest nam je vsem, ki še živimo, živ opomin, da vedno skrbimo za zveličanje svoje duše, da nas smrt ne najde nepripravljenih.

Vojnik. V hladni grob je bila položena v nedeljo, dne 13. t. m., s. Vilhelmina Jožefa Ogrizek, usmiljena sestra v tukajšnji hiralnici in sestra vlc. gospoda Fr. Ogrizek, župnika v poklju v tukajšnji hiralnici. Pokojna je bila usmiljenka 39 let, od meseca septembra 1904 pa v vojniški hiralnici. Umrla je v 65. letu svoje starosti. Pogreb je vodil ob asistenci petih gospodov duhovnikov in ob izredni množici ljudstva preč. gospod dekan Toman, kateri ji je govoril tudi posvilitne besede. Počivaj v miru! — V vojniški župniji je bilo rojenih leta 1928 153 otrok, umrla je 119 oseb, med temi iz hiralnice 48, poročenih pa je bilo 29 parov.

Sv. Peter pod Sv. gorami. »Slovenski Gospodar« je poročal o cerkvenem ropu, ki je bil izvršen za božične praznike v naši župni cerkvi. Orožništvo in oblasti so prav pridno na delu, da bi izsledile zločinca, a žalibog so bila vsa tozadevna prizadevanja zaman. Pretkani ropar je znal deslej zabrisati za seboj vsako sled. Upati je, da bo drzneža izsledila policija v kasem večjem mestu, ker ima gotovo na vesti še kaké druge rope in tatvine. Ljudstvo pričakuje pri nas z veliko nestrpnostjo, kedo je bil neznanec, odkod se je priklatil v naš miroljubni ter pošten kraj in kam je izginil po izvršenem cerkvenem ropu. — V novem Društvenem domu se prav pridno gibljemo. Zelo zadovoljni smo tudi z napravo novega vodovoda, ki je bil tolikanj potreben za našo vas.

Čitajte „Slov. Gospodarja“

V hrastovškem gradu si še videl do zadnjega časa sliko mlade ženske nepopisne lepote; dvoje temnorujavih oči te je gledalo tako ginljivo in obenem zagonetno, črni lasje so obdajali svetlo čelo in okoli ustnic je igral lahek nasmehljaj.

Pravili so, da je to podoba Agate, katero je dal napraviti graščak Erazem grof Herberstein.

Kameniti križ v Črnem lesu, ki so ga ljudje obče imenovali le Črni križ, je začel razpadati, vsled česar ga je dal imenovani graščak popraviti leta 1650, kar je kazal tudi napis z začetnimi črkami E. F. G. H. — Erazem Friderik grof Herberstein.

Vremenske sile so zrahljale stavbo sredi temnega gozda in zopet je bil graščak Ivan Erazem Herberstein, ki je v spomin nesrečne plemkinje iz Štraleka ob istočasni ustanovi grofov Herbersteinov v Šent Rupertu dal popraviti ta križ leta 1789. Na posebni pločevinasti deski, pribiti na križ, je bilo v več vrstah popisano, zakaj se je postavil ta križ. Natančna vsebina tega napisa se ni dala ugotoviti, ker je ta napis neznan kam zginil.

Graščina Hrastovec je prešla leta 1802 v roke Pauer-jev. Pozabljen je ostal Črni križ. Ko so

leta 1852 delali cesto iz Maribora proti Radgoni, so ga prestavili dalje na desno. Ker se nikdo ni brigal za ta spomenik, je začel razpadati, kmalu je bil le kup kamenja, ki so ga raznesli ljudje na vse strani.

In tam, kjer je stal nekdanj kameniti spomenik, rase sedaj mah in trava. Dve vitki smreki ter košat hrast označujejo tisto mesto. Drobne ptičice žvržgolijo v letnem času po teh drevesih in se veselijo življenja, ki ga je moralo na tem mestu tako rano zapustiti marsikatero mlado žensko bitje.

In če v bajno lepah mesečnih nočeh potegne rahel jug in slišiš otožne udarce šentrupertskega velikega zvona, naznanjajoče pozno uro in veje temnih snrek tajnostno šumijo, moraš nehote obstati.

Nehote se zamisliš nazaj v davne, davne čase in stopijo ti pred oči prizori, povzročeni po predodkih ljudi v tisti dobi.

Ni sicer več nobenega znamenja na tem mestu, ki bi kazal na dogodke tedanjih dni, a v srcu ljudstva ostane vedno v živem spominu vse, kar so morali pretrpeti njih predniki, in pozabljeno tudi ne bo, kje je stal in kaj je pomenil kameniti Črni križ sredi Črnega lesa.

Zgodovina - na rosne kapljice.

»Od kod prihajaš, rosna kapljica?« je vprašala Nežika, ko je utrgala lepo vrt-nico, na kateri je blestela rosna kapljica liki biser. Rosna kapljica ji sicer ni odgovorila nič, če bi pa znala govoriti, bi ji bila povedala morda to-le:

»Čeprav nisem velika, imam vendar za seboj čudovito življenje. Skoraj sem obhodila ves svet. Večkrat sem bila v visokih oblakih in zopet v temni zemlji. Tam pa ni bilo ugodno, zato sem s tovariši zopet prišla na dan kot potoček. Lepo je bilo to. Skakljali smo prav veselo po ozki strugi, dokler se nam ni pridružilo toliko drugih kapljic, da je nastal potok in pozneje reka. Jaz sem plavala kar sredi reke. Nič ni oviralo našega teka in včasih smo težko delali, ker smo kamenje in cele skale dvignili in valili naprej. Hitreje in hitreje je šlo. Prispeli smo do velike skale ter padli čez njo v globočino. »Kako lep slap«, je rekel majhen deček svoji mami.

Za slapom ni šlo več tako naglo; reka je postajala širša in globlja. Mnogo tovarišev iz drugih rek se nam je pridružilo in tvorili smo nazadnje veletok. — Nosili smo jadrnice, parnike in druga vozila. Srečavali so se na našem hrbtu s svojimi težkimi tovari žita, lesa in še drugih reči.

Odslej je šlo še počasneje naprej in potem so nas objeli tovariši v sinjem morju. Tu mi je ugajalo. Pod mano sem videla školjke, morske rastline in najrazličnejše vrste rib. Ribe so bile skoraj vse večje od onih, ki sem jih videla v veletoku in v reki. Nekatera bitja so imela obliko zvezd, druga so imela drobna krilca ter so se lahko dvignila nekoliko nad vodo. Doli na dnu morja pa je bilo mirno. Jaz se nekaj dni skoro nisem premaknila z mesta, dokler nisem zašla v topli morski tok, kateri me je nesel spet dalje.

samo onemu, ki zna
kmetariti in hmelj pro-
dati. Kupite zalo knjigo HMEJARSTVO! Slane Din 50, vezana
Din 60. Dohi se v Čirilovi tiskarni v Mariboru.

Hmeljarstvo nese,